

TieVie- asiantuntijakoulutuksen pedagoginen orientaatio ja osallistujien esittely

Merja Ruotsalainen & Paula Vaskuri
Oulun yliopisto
6.5.2004, Oulu

Seminaarin ohjelma

- <http://tievie oulu.fi/tievieasiantuntijakoulutus/ohjelmaoulu.htm>

Mikä on TieVie?

- **Valtakunnallinen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön koulutus**
- **Suomen virtuaaliyliopiston tukipalveluhanke**
 - » Ensimmäinen kausi 2001 - 2003
 - » Toinen kausi 2004 - 2006
- **Koulutusta toteuttaa 5 yliopiston muodostama verkosto (OY, HY, JY, TKK, TY)**
- **Verkoston tarjoama koulutus on tarkoitettu kaikkien Suomen yliopistojen opettajille. Lisäksi vuonna 2004 koulutusta on tarjottu myös ammattikorkeakoulujen henkilökunnalle**
- **Toteuttaa vuosittain kaksi koulutuskokonaisuutta:**
 - » TieVie-asiantuntijakoulutus, 10 ov (aik. TieVie-kouluttajakoulutus, 10 ov)
 - » TieVie-koulutus, 5 ov

TieVie-yhteisö

■ Osallistujat

- » v. 2001 – 2002 (200 + 60 hlöä)
- » v. 2002 – 2003 (160 + 80 hlöä)
- » v. 2003 – 2004 (120 + 93 hlöä)
- » v. 2004 – 2005 (120 + 102 hlö)

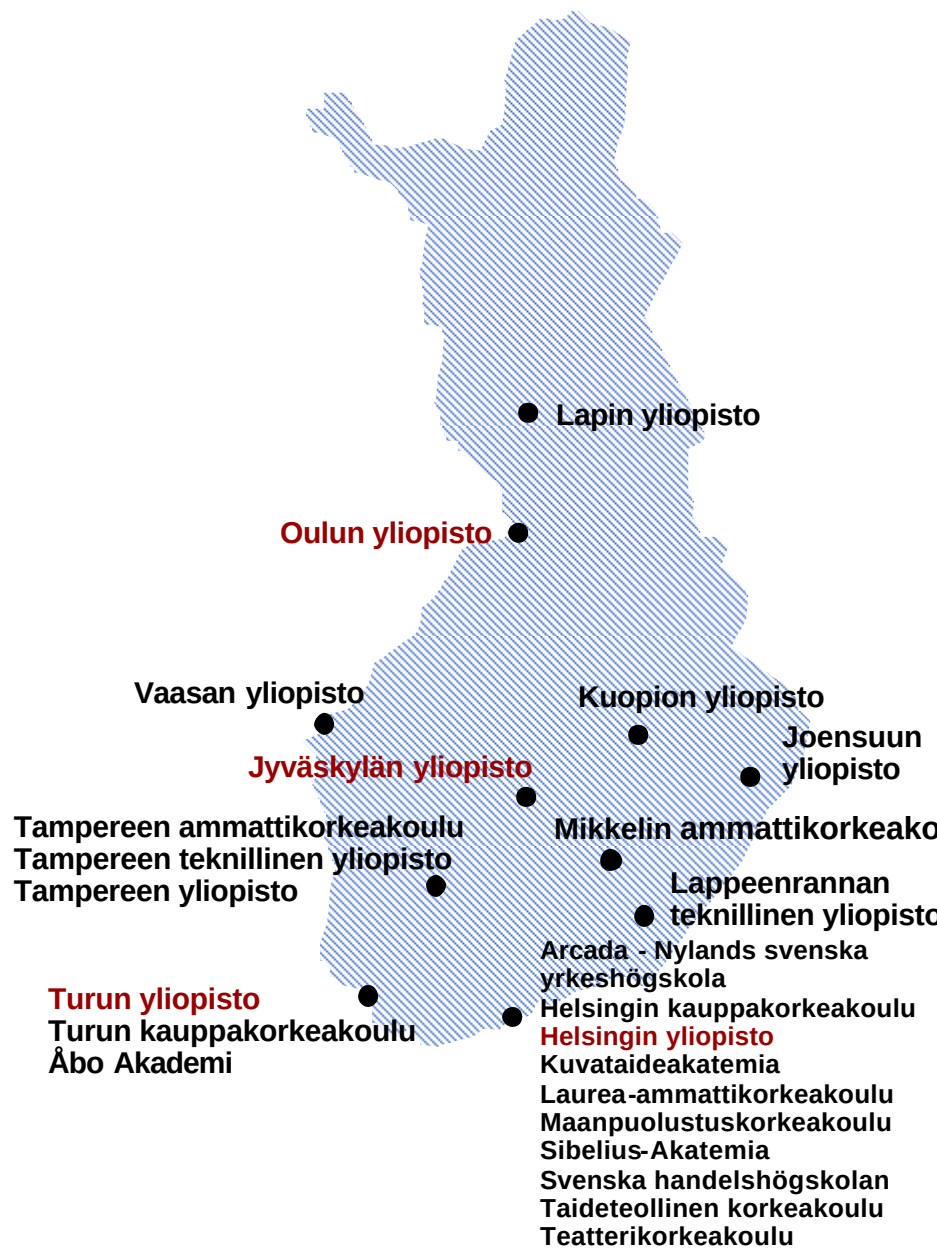
■ Suunnitteluryhmä (11 hlöä)

- koordinaatiovastuu OY:ssa

■ Yhteyshenkilöt yliopistoissa (21 hlöä)

■ TieVie-koulutuksen (5 ov) mentorit yliopistoissa (26 hlöä vuonna 2004)

■ Kouluttajat, verkkotuutorit, seminaarialustajat, materiaalin-tuottajat (n. 150 hlöä)

= YHTEENSÄ n. 430 hlöä vuonna 2004

TieVie-suunnitteluryhmä

- **Oulun yliopisto:** Merja Ruotsalainen ja Paula Vaskuri, opetuksen kehittämisyksikkö,
- **Helsingin yliopisto,** Sari Koski-Kotiranta ja Mari Jussila, opetusteknologiakeskus,
- **Jyväskylän yliopisto,** Antti Auer, Markku Närhi ja Hanna Seuranen, virtuaaliyliopistohanke,
- **Teknillinen korkeakoulu,** Riikka Rissanen ja Anna-Kaarina Kairamo, opetuksen ja opiskelun tuki sekä
- **Turun yliopisto,** Mikko Toriseva, täydennyskoulutuskeskus ja Matti Lappalainen, opetuksen tuki.

TieVie-asiantuntijakoulutuksen 2004 sosiometriaa...

- **Mukana 102 osallistujaa**
 - » 74% naisia ja 26% miehiä
- **Osallistujia mukana lähes kaikista
maamme yliopistoista (17 yliopistosta)
sekä 4 ammattikorkeakoulusta**

Kokemus tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytöstä

Salin vasen
etunurkka

on kokemusta
opettajana

on kokemusta
opiskelijana

Salin oikea
etunurkka

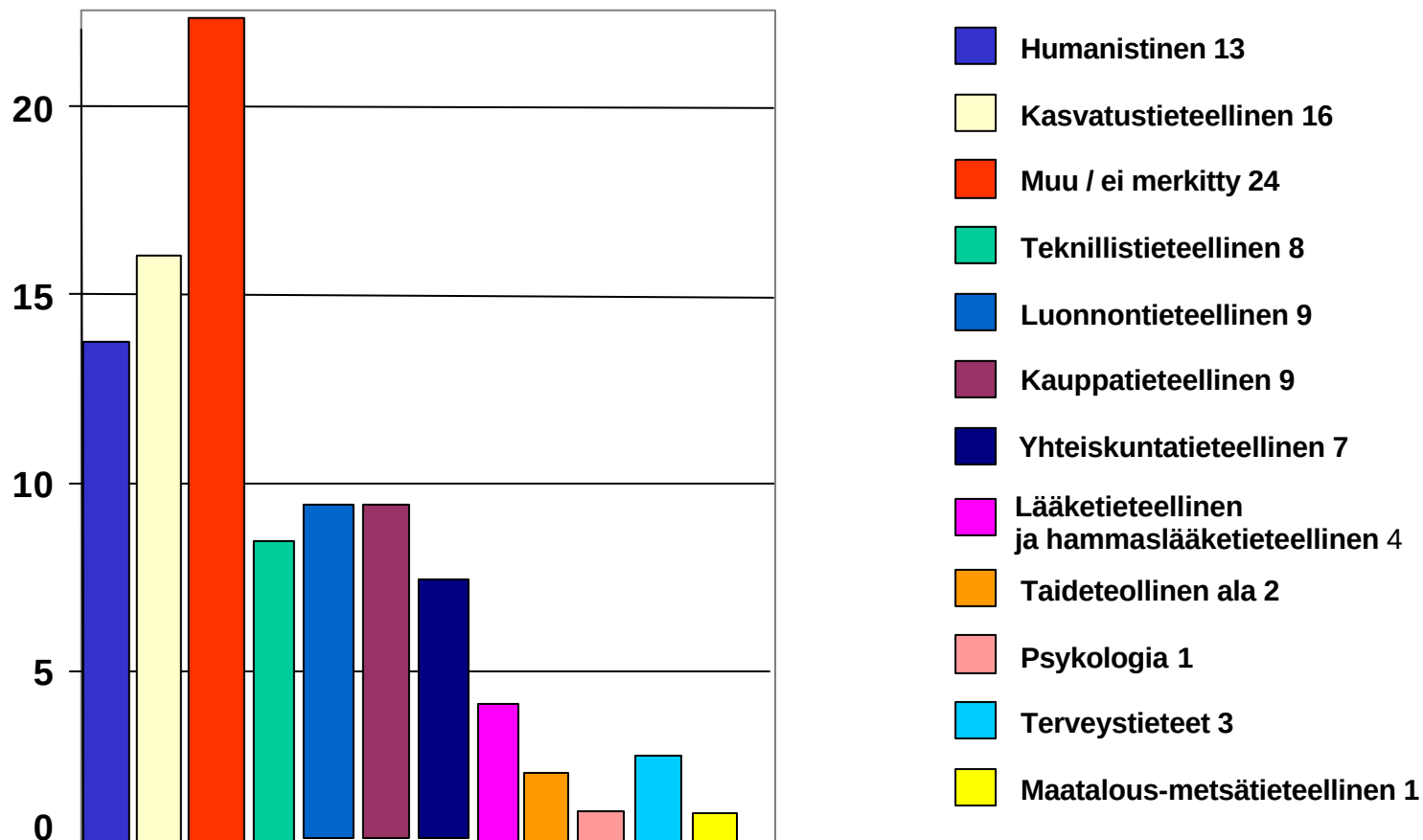
ei kokemusta
opettajana

Salin vasen
takanurkka

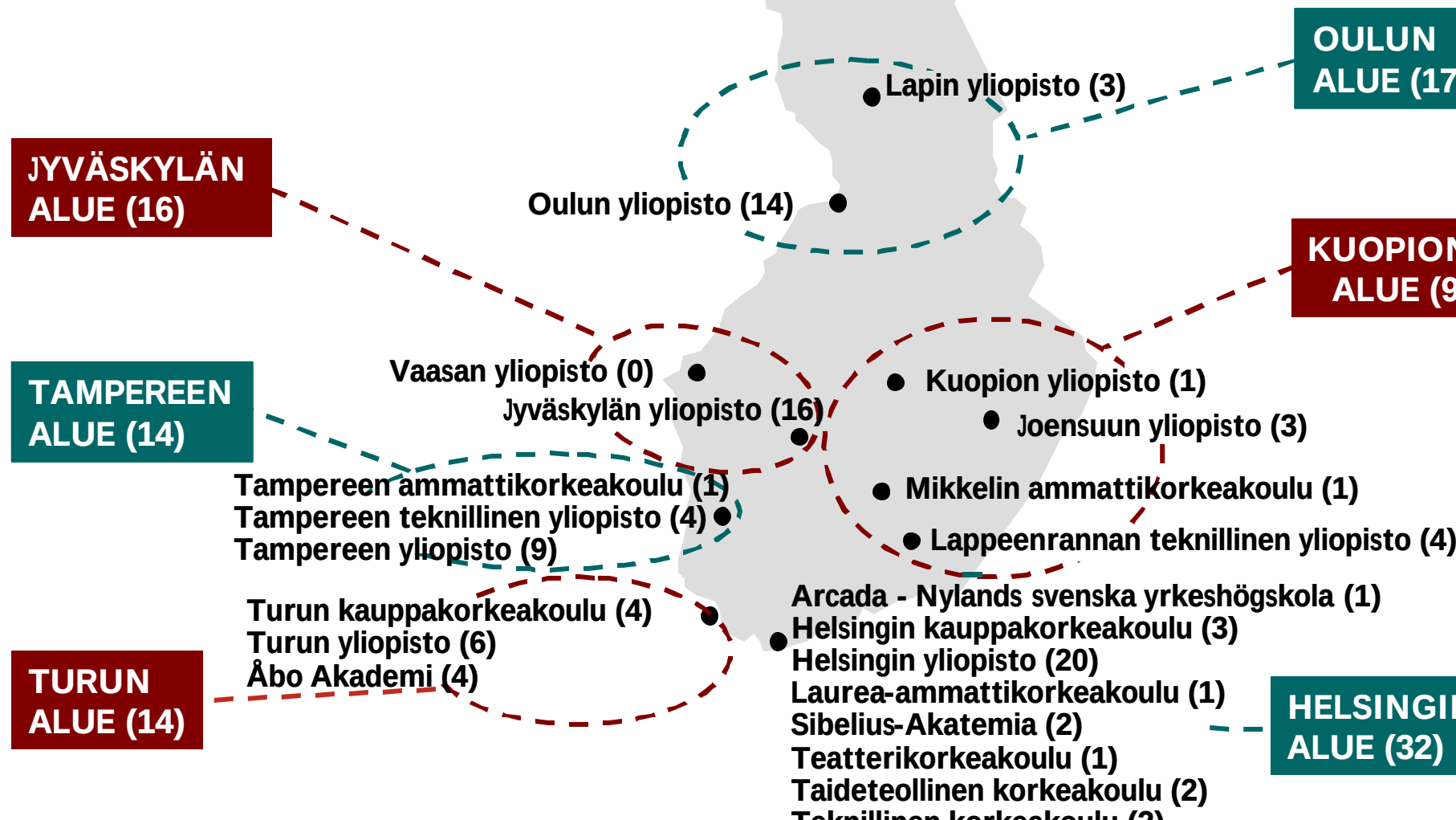
ei kokemusta
opiskelijana

Salin oikea
takanurkka

Osallistujat tieteenaloittain

Osallistujat alueittain

Osallistujat juonneryhmittäin

- **Opetuksen uudistajat -juonteet I, II ja III (47 osallistujaa)**
 - » Vetäjät Riikka Rissanen (TKK), Merja Ruotsalainen (OY), Paula Vaskuri (OY), Mari Jussila (HY) ja Matti Lappalainen (TY)
- **Rakenteiden ravistelijat -juonne (23 osallistujaa)**
 - » Vetäjät Sari Koski-Koriranta (HY) ja Mikko Toriseva (TY)
- **Tekniikan tiennäyttäjät -juonteet I ja II (26 osallistujaa)**
 - » Vetäjät Antti Auer (JY) ja Markku Närhi (JY)

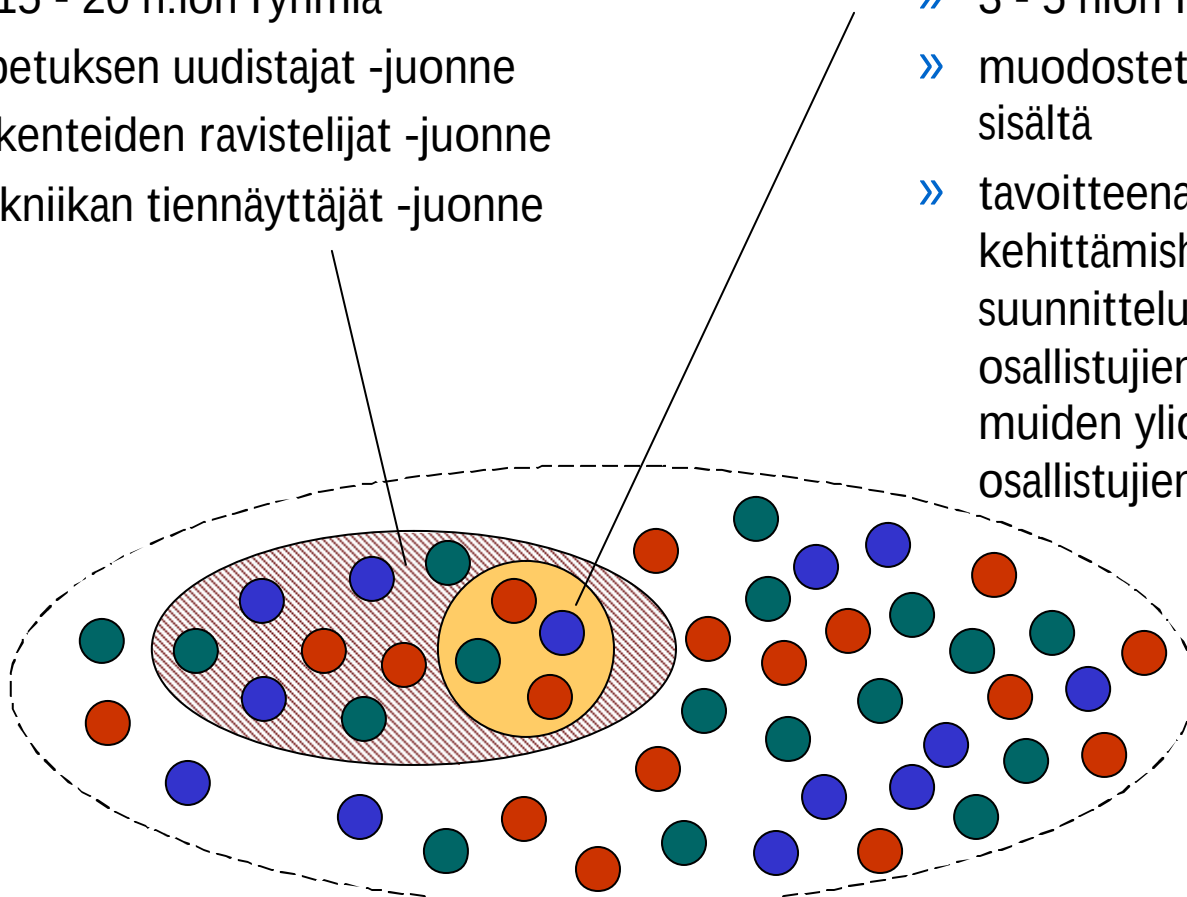
Koulutuksen ryhmät

■ Juonneryhmät

- » n. 15 - 20 h:lön ryhmiä
- » Opetuksen uudistajat -juonne
- » Rakenteiden ravistelijat -juonne
- » Tekniikan tiennäyttäjät -juonne

■ Vertaisryhmät

- » 3 - 5 hlön ryhmiä
- » muodostetaan juonneryhmän sisältä
- » tavoitteena mm. tukea kehittämishankkeiden yhteistä suunnittelua ja toteuttamista ja osallistujien verkostoitumista muiden yliopistojen osallistujien kanssa

TieVie-asiantuntijakoulutuksen pedagogiset ja toiminnalliset periaatteet

Avoimuus

Läpäisyperiaate

Asiantuntijuus

**YHTEISÖLLISYYS JA
YHTEISTOIMINNALLISUUS**

**Pedagogisten,
teknologisten ja
organisatoristen
näkökulmien
integrointi**

VERKOSTOITUMINEN

Osallistujalähtöisyys

Autenttisuus

Prosessikeskeisyys

Tekemällä oppiminen

Reflektio

Kokemuksellisuus

Avoimuus

- osallistuminen mahdollista kaikille Suomen yliopistojen henkilökunnalle. Tänä vuonna tarjottu myös ammattikorkeakoulujen henkilökunnalle.
- läpinäkyvyys: koulutuksen sisällöt ja opiskelun eteneminen dokumentoidaan TieVie-portaaliin (kaikille avoin)
- palaute on kaikkien osallistujien luettavissa
- maksuttomuus yliopistojen osallistujille

Maire Kokko (2004): Olen utelias kuulemaan toisten mielipiteitä täydennyskoulutuksen verkkoratkaisuista. Uusia näkökulmia ja oivalluksia saattaa avautua ihan yllättävistäkin yhteyksistä, eli yritän olla avoin ja olla mukana juonneryhmän keskustelussa.

Pedagogisten, teknologisten ja organisatoristen näkökulmien integrointi

- **näkökulmia tarkastellaan kokonaisuutena, ei erillisinä osa-alueina**
- **osallistujien välisissä keskusteluissa eri näkökulmat kohtaavat**
- **osallistujat täydentävät toistensa osaamista yhteisössä**

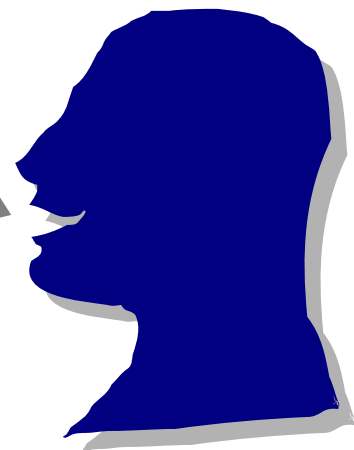
Piia Tolonen (2004): Toivon paljon yhteistyötä erityisesti asioita teknis-pedagogisesta vinkkelistä tarkistelevien henkilöiden kanssa, itse edustan sitten sitä pedagogis-teknistä osaamista. Olen varma, että yllämme idearikkaaseen ja innovatiiviseen keskusteluun, lupaan pistää parastani!

Verkostoitunut opetus

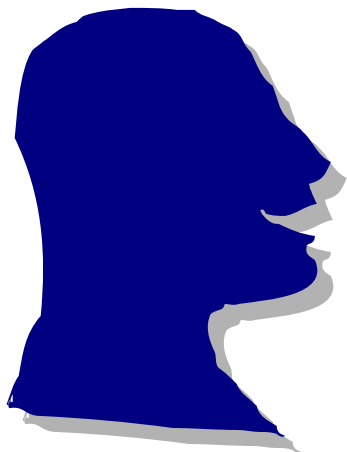
- eri yliopistojen ja tieteenalojen yhteistyön lisääminen
- tieteiden välisen ymmärryksen ja yhteisten toimintamallien edistäminen
- tavoitteena yliopisto-opetuksen laadun parantaminen ja monipuolistaminen - ei etäopetuksen määrän lisääminen

Pekka Hytinkoski (2004): Painotan itse dialogisen verkkokeskustelun ja tähän liittyvän yhteisen tiedon rakentamisen suurta merkitystä. Tähän liittyy kyllä myös yksi selkeä kehittämiskohteeni - myös tekniikan jämäkämpi haltuunotto olisi suotavaa... Silti olen mukana tässä juonteessa, sillä olen kiinnostunut sekä jakamaan aiempia kokemuksiani että kehittämään näkemyksiäni ja käytännön verkko-opetusratkaisujani uusiin suuntiin tämän koulutuskokonaisuuden aikana. Uskon yhteistyön, reilun keskustelun sekä innostuksen/huumorin voimaan ja uskoisin tältä alueelta löytyvän ns. vahvuuteni niin kasvokkain kuin myös verkon välityksellä.

Yhteisöllisyys

- erilaisten vuorovaikutustilanteiden rakentaminen ja asiantuntijayhteisön muodostumisen tukeminen
- työskentelymuodot on rakennettu yhteistoiminnallisuutta tukeviksi / edellyttäviksi
- yhteisen kielen etsiminen (merkityksen neuvottelu) monitieteisessä yhteisössä
- yhdessä tekeminen mahdollistaa hiljaisen tiedon välittymisen

Jouni Järvinen (2004): Tämän vuoksi haluaisinkin saada TieVie-koulutuksen kautta mahdollisimman paljon uusia ideoita ja kuulla käytännön kokemuksia erilaisten hankkeiden sekä teknisestä, organisatorisista toimista että pedagogisista ratkaisuista.

Prosessikeskeisyys

- kehittämishanke on koulutuksen punainen lanka: opittavia asioita tarkastellaan hankkeen avulla eri yhteyksissä ja eri näkökulmista

Outi Laitinen (2004): Tältä koulutukselta toivon saavani vinkkejä mm. siihen, miten saan tiettyihin rutiineihin tottuneet (jopa urautuneet) opettajat innostumaan verkon käytöstä opetuksesta ja miten ohjaan heitä parhaiten sitten, kun he tähän touhuun innostuvat. Toivon saavani hyviä käytännön vinkkejä hankkeeni toteuttamiseksi samojen aiheiden parissa painiskelevilta osanottajilta.

Reflektiivisyys

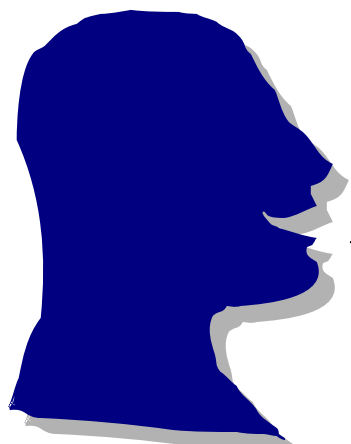
- erilaisten verkostoituneiden työtapojen ja työskentelyympäristöjen kokeilu ja tutkiminen
- kriittinen, realistinen suhtautuminen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöön ja sen todellisen lisäarvon etsiminen
- vanhojen toimintamallien kyseenalaistaminen ja uusien luominen
- oman osaamattomuuden tutkiminen ja ”ongelmapuheille” otollisen ilmapiirin luominen

Päivikki Rentola-Hemmi (2004): Toivon, että koulutuksen aikana vertaisryhmätyöskentely ja verkottuminen ylipäättensä antavat uusia näkökulmia oman toiminnan kehittämiseen. Lisäksi haluan "pysähtyä" hetkeksi ja päivittää omaa osaamistani tvt:n saralla.

Autenttisuus

- kehittämishanke keskiössä
- osallistujien aitoja, todellisesta elämästä kumpuavia ongelmia ratkotaan yhdessä, monitieteisessä asiantuntijayhteisössä
- tekemällä oppiminen
- omakohtainen kokemus verkko-opiskelusta opettajan ja opiskelijan roolissa
- pitkäkestoisuus

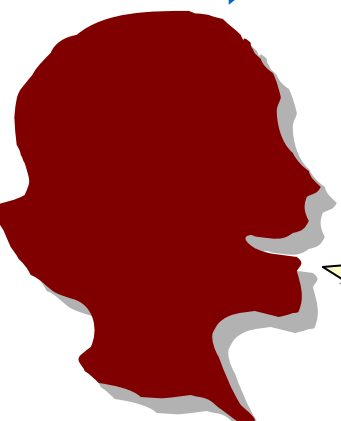
Ari Alanko (2004): Muilta osallistujilta ja ohjaajilta toivoisin koulutuksen aikana rutkasti kommentteja ja vinkkejä omasta hankkeestani, sitä kun tahtoo olla vähän sokea omalle työlleen eikä aina huomaa edes itsestäänselvyyksiä. Muiden hankkeista varmasti löytyy yhtäläisyyksiä ja hyviä ajatuksia mitä päästään tässä koulutuksen aikana puimaan.

Osallistujalähtöisyys

- koulutuksen sisällöt ja käsiteltävät teemat nousevat osaksi osallistujien omista hankkeista ja kiinnostuksen kohteista
- osallistujat tuottavat itse koulutuksen sisältöä
- osallistujien omat ja ryhmien yhteiset tavoitteet keskeisiä
- osallistujapalautetta kerätään koko koulutuksen ajan ja se pyritään ottamaan huomioon koulutuksen suunnittelussa

sitoutuminen ja vastuullisuus tärkeää

Leena Nokelainen (2004): Yhteistyö koulutuksessa on toivomukseni mukaisesti vuorovaikutteista siten, että rohkenemme ilmaista mielipiteitä, tuoda esiin uusinta tietoa, kertoa kokemuksista ja hyvistä/huonoista käytänteistä. Odotan myös kriittistä kumppanuutta ja oivaltavaa 'opponointia'.

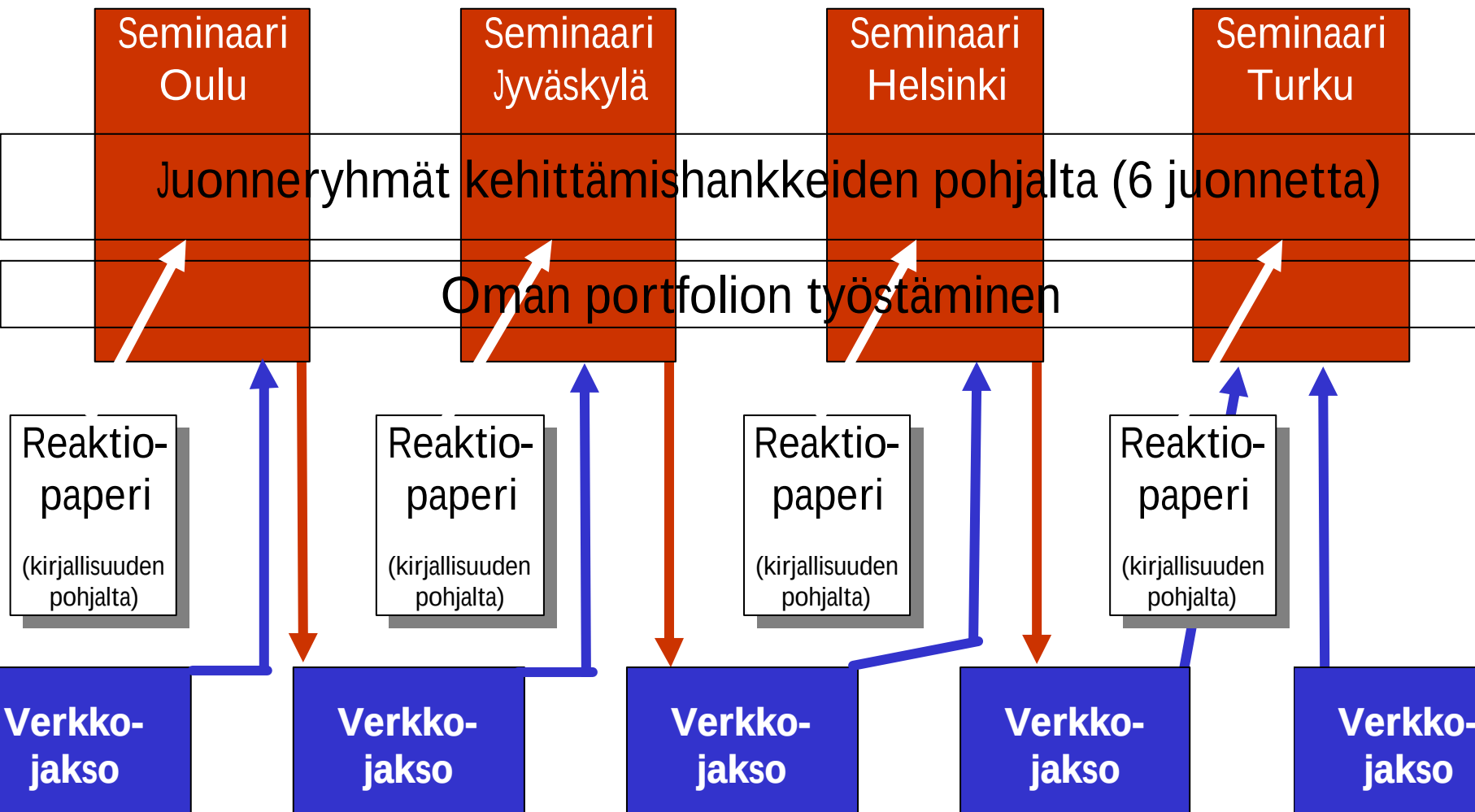
TieVie-asiantuntijakoulutuksen rakenne

Seminaari Pedagoginen muutos 6.-7.5.2004 Oulu	Seminaari Teknologinen muutos 12.-13.8.2004 Jyväskylä	Seminaari Organisatorinen muutos 28.-29.10.2004 Helsinki	Seminaari Hankkeiden arviointi 17 -18.3.2005 Turku	
Orientaatio- verkkojakso 26.4. - 2.5.2004	Pedagoginen muutos -verkkojakso 10.5. - 6.6.2004	Teknologinen muutos -verkkojakso 16.8. - 26.9.2004	Organisatorinen muutos -verkkojakso 1.11. - 5.12.2004	Portfolio -verkkojakso 31.1. - 6.3.2005
Juonne- ja vertaisryhmät				
Valinnaiset taitokurssit alueittain				
Osallistujien kehittämishankkeet				
Henkilökohtainen portfoliotyö ja kirjallisuuteen perehtyminen				

Huhtikuu 2004

Maaliskuu 2005

Koulutuksen ”punainen lanka”

Koulutuksen suorittaminen edellyttää

- aktiivista osallistumista lähiseminaareihin, verkkojaksotyöskentelyyn sekä juonne- ja vertaisryhmän toimintaan,
- kirjallisuuteen ja koulutusmateriaaliin perehtymistä ja reaktiopaperien kirjoittamista,
- kehittämishankkeen toteuttamista ja
- portfolion laatimista.

Ohjeeksi matkan varrelle

- **Merkitse kaikkien lähiseminaarien päivämäärät ja verkkojaksojen aikataulusuositukset kalenteriisi**
- **Tee tehtävät ajallaan; kasaantuneita rästitehtäviä ei ole mukava tehdä koulutuksen lopussa**
- **Aloita myös kehittämishankkeesi työstäminen heti**
 - » mieti, mitä aiot/ehdit saada koulutuksen kuluessa aikaiseksi
 - » rajaa hanke riittävän pieneksi tai jaa se sopivan kokoiisiin osa-kokonaisuuksiin
 - » keiden kanssa voisit tehdä yhteistyötä hankkeessasi
 - » selvitä, tarvitsetko tukea tai erillistä rahoitusta hankkeellesi tai jollekin sen osa-alueelle
- **Etsi itsellesi henkilökohtainen mentori omasta yliopistostasi ja pyydä häntä kommentoimaan hankesuunnitelmiasi muutaman kerran matkan varrella. Häneltä voit pyytää palautetta myös portfolioistasi.**
- **Aloita reflektiopäiväkirja heti: kirjaa ylös lähiseminaareista, verkkojaksoilta, vertaisryhmätyöskentelystä, taitokursseilta ja kirjallisuudesta saamiasi ideoita, ajatuksia ja kommentteja**
- **Ota koulutuksesta kaikki irti - tutustu, verkostoidu ja kerro hankkeestasi mahdollisimman monelle**
- **Ole aktiivinen ja rakentavan kriittinen, kysy, jos et ymmärrä**

”Muutosagentteja yliopistoihin”

